

महिला व बालविकास विभाग
जिल्हा परिषद, गोंदिया

बदल्याचे विनीयमन
आणि विलंबास
प्रतिबंध अधिनियम

कलम ८(१) नुसार प्रसिध्द करावयाचा
नागरिकांचा जाहीरनामा
(नागरीकांची सनद)

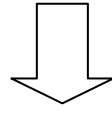
संकलन
श्री व्ही डी मरसकोल्हे
सहाय्यक प्रशासन अधिकारी

महाराष्ट्र शासकिय कर्मचा-याच्या बदल्याचे विनीयमन आणि शासकिय कर्तव्य पार पाडतांना
होणा-या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम २००५ मधिल कलम ८(१) नुसार
प्रसिध्द करावयाची माहिती

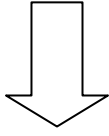
महिला व बालविकास विभाग जिल्हा परिषद, गोंदिया ची रचना व कार्य व कर्तव्य.

रचना :- जिल्हा परिषद गोंदिया अंतर्गत असलेल्या विविध विभागापैकी महिला व बालविकास विभागातील रचना खालील प्रमाणे आहे.

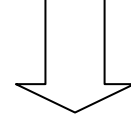
- ३) महिला व बालविकास अधिकारी हे महिला व बालविकास सेवतील वर्ग-१ चे अधिकारी असतात व व ते या विभागाचे विभाग प्रमुख म्हणून काम पाहतात.
- ४) जिल्हा कार्यकम अधिकारी यांचे अधिनस्त खालील प्रमाणे अधिकारी कर्मचारी कामे करतात.

जिल्हा कार्यालय		प्रकल्प कार्यालय
-----------------	--	------------------

सहाय्यक प्रशासन अधिकारी -१
कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी -१
विस्तार अधिकारी (सां)
वरिष्ठ सहाय्यक (आस्था) -१
वरिष्ठ सहाय्यक (लेखा) -१
कनिष्ठ सहाय्यक -२
परिचर -२

बालविकास प्रकल्प अधिकारी -१
विस्तार अधिकारी (सां)-१
अंगणवाडी पर्यवेक्षिका -६५
कनिष्ठ सहाय्यक -१
परिचर -१

महिला व बालविकास विभागाचे कार्य

ग्रामिण भागातील बालकांची कुपोषणपासून मुक्तता करणे व महिलांचे जीवनमान उंचावणे या साठी ९ बालविकास प्रकल्प, १५६८ अंगणवाडी केंद्र व २३७ मिनी अंगणवाडी केंद्र स्थापन करण्यात आले आहे. या कार्यालयाचे माध्यमातून विविध योजनांचे लाभ देण्यात येत आहे.

अधिकारी कर्मचारी यांचे कर्तव्य

ग्रामिण क्षेत्रातील बालकांना कुपोषित श्रेणीमधून सर्वसाधारण श्रेणीत आणण्यासाठी तसेच महिलांचे जीवनमान उंचावण्यासाठी जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांचे अधिनस्त खालील अधिकारी कर्मचारी विविध कर्तव्य बजावत असतात.

- १) बालविकास प्रकल्प अधिकारी :- प्रत्येक एकात्मिक बालविकास प्रकल्पाकरिता एक या प्रमाणे जिल्ह्यात ९ बालविकास प्रकल्प अधिकारी कार्यरत आहेत. ० ते ६ वर्ष वयोगटातील मुलांचा पोषण आहार विषयक व आरोग्य विषयक दर्जा सुधारणे, मुलांच्या योग्य मानसिक, शारिरीक व सामाजिक विकासासाठी पाया घालणे, बालमृत्यू, बालरोग, कुपोषण व शाळेतील गळती याचे प्रमाण कमी करणे. मातांना पोषण आहार व आरोग्य शिक्षण देऊन त्याची या बाबतीतील क्षमता वृद्धीगंत करणे बालकांच्या विकासाला चालना मिळावी म्हणून विविध खात्यामध्ये धोरण व अमलबजावणी याबाबत प्रभावी समन्वय घडवून आणणे इत्यादी उद्दिष्ट साध्य करणे यासाठी प्रकल्पातर्गत अंगणवाडीला भेट देणे, अंगणवाडी पर्यवेक्षिका, सेविका व मदतनीस यांचे कामावर नियंत्रण व देखरेख ठेवून त्यांचे कामाचे मुल्यमापन करणे. आवश्यक त्या ठिकाणी सेविका/मिनी सेविका /मदतनीस याची नेमणूक करणे.
- २) अंगणवाडी पर्यवेक्षिका (मुख्य सेविका) :- हे वर्ग-३ संवर्गाचे पद आहे. साधारणतः एका प्रकल्पातर्गत ७ ते ९ पर्यवेक्षिका कार्यरत असतात. प्रत्येकी २० ते २५ अंगणवाडीकरिता एका पर्यवेक्षिकेचे कार्यक्षेत्र ठरविण्यात आले आहे. ग्रामिण पातळीवर कार्यरत असलेल्या अंगणवाडी सेविका /मिनी सेविका /मदतनीस यांना ठरवून दिलेली उद्दिष्ट साध्य करणे, योग्य ते मार्गदर्शन करणे. त्यांचे त्यांचे कामकाजाचे निरीक्षण करणे व प्रकल्प कार्यालयात अहवाल पाठविणे या सारखी कामे करावी लागतात. ० ते ६ वर्ष वयोगटातील मुलांचे आधार कार्ड तयार करणे. विभागाकडून पुरविण्यात आलेल्या मोबाईल द्वारे ऑनलाईन विविध प्रकारची माहिती भरणे. ही कामे करावी लागतात.
- ३) विस्तार अधिकारी (सांख्यिकी) :- सदर पद वर्ग-३ संवर्गाचे असून एकात्मिक बालविकास सेवा कार्यक्रमांतर्गत प्रत्येक प्रकल्पासाठी एक या प्रमाणे पदे मंजूर आहेत. योजनांची अमलबजावणी, संनियंत्रण योग्य प्रकारे होण्यासाठी अधून मधून मुल्यमापन व निरीक्षण होणे आवश्यक आहे. त्या दृष्टीने सदर पद महत्वाचे आहे. सर्व प्रकारचे मासिक त्रैमासिक, सहामाहि, वार्षिक अहवाल तयार करून विहित मुदतीत वरिष्ठ कार्यालयास व संचालनालयास सादर करणे. सदर अहवाल तयार करण्यासाठी अंगणवाडी सेविका, पर्यवेक्षिका यांनी विहित नमुन्यात ठेवलेल्या नोंदवहयाची तपासणी करणे. प्रकल्पामध्ये वार्षिक, आठमाही, अंदाजपत्रक तरतूद व खर्चाला विनीयोग व प्रगती अहवालाप्रमाणे समप्रमाणात होत असल्याबाबत संनियंत्रण करणे व त्याची माहिती वेळोवेळी बालविकास प्रकल्प अधिकारी व वरिष्ठांना देणे, दरमहा १० अंगणवाड्यांना भेट देऊन गुणात्मक सुधारणेसाठी प्रयत्न करणे इ. कामे करावी लागतात.

- ४) कनिष्ठ सहाय्यक :- हे वर्ग- ३ संवर्गाचे पद आहे. प्रत्येक प्रकल्पाकरिता एक या प्रमाणे आस्थापना विषयक कामे सांभाळण्याकरिता सदर पद निर्माण करण्यात आले आहे. प्रकल्पातील सर्व नियमीत ,मानधनी कर्मचा-यचे सेवापट, सेवापुस्तके अद्यावत ठेवणे.त्याची वेतन देयके तयार करणे,त्यांचे रजा प्रकरणे हाताळणे, चारमाही अंदाजपत्रक, आठमाही अंदाजपत्रक खर्चाचे अहवाल , उपयोगिता प्रमाणपत्रे ,प्राप्त अनुदान आहरीत करणे खर्च करणे. अहवाल व अंदाजपत्रक सादर करणे ही कामे करावी लागतात.
- ५) सेविका /मिनी सेविका :- प्रत्येक अंगणवाडी केंद्रासाठी एका सेविकेची नियुक्ती करण्यात येते. सदर सेविका अंगणवाडी केंद्र असलेल्या गावातीलच रहिवासी असते. सदर पद मानधनी स्वरूपाचे असते. महिला व बालविकास विभागाच्या विविध योजना प्रत्यक्ष लाभार्थ्यांपर्यंत पोहाचवण्याचे काम सदर सेविका करीत असते. उदा. ० ते ६ वर्ष वयोगटातील मुलांना पुर्वप्राथमिक शिक्षण देणे पोषण आहार देणे तसेच त्यांचे सुदृढ आरोग्यासाठी वजन,उंची, दंडघेर मोजून त्याचप्रमाणे कुपोषणाची तिव्रता ठरवून त्यांचे वर्गीकरण करणे व त्याप्रमाणे उपाययोजना करणे शासनाकडून पुरविण्यात आलेल्या मोबाईलद्वारे ऑनलाईन विविध प्रकारची माहिती भरणे.
- ६) मदतनीस :- प्रत्येक अंगणवाडी केंद्रासाठी एका मदतनीसाची नियुक्ती करण्यात येते. सदर मदतनीस अंगणवाडी केंद्र असलेल्या गावातीलच रहिवासी असते. सदर पद मानधनी स्वरूपाचे असते. अंगणवाडी सेविकेला महिला व बालविकास विभागाच्या विविध योजना राबवितांना तीला सहाय्य करण्यासाठी हे पद असते.

कलम ४ (१) (ख) (२)

अधिकारी व कर्मचारी यांचे अधिकार व कर्तव्य

- १) जिल्हयातील महिला व बालविकास विभागातर्गत योजना प्रभावीपणे राबविण्याचे दृष्टीने ९ एकात्मिक बालविकास प्रकल्प कार्यरत असून १५६८ अंगणवाडी केंद्र व २३७ मिनी अंगणवाडी केंद्र कार्यरत आहेत.
- २) किमान गरजा कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा वार्षिक योजनेमधून बांधकामाकरिता निधी प्राप्त करण्यात येत असते.व सदर बांधकामाच्या अमलबजावणीची जबाबदारी जिल्हा परिषदेवर सोपविण्यात आलेली आहे.
- ३) राजमाता जिजाऊ माता बाल आरोग्य व पोषण मिशन अंतर्गत कुपोषित बालकांचे १०० टक्के वजन करण्याबाबतचे सर्वेक्षण. करून कुपोषणाचे प्रमाण कमी करणे व ध्येय आहे सदर योजना तालुका स्तरावरून प्रशिक्षणाद्वारे राबविण्यात येत असते.
- ४) महिलांचे जिवणमान उंचावण्यासाठी पिकोफॉल शिलाई मशीन पुरविणे. मुलीचे जिवणमान उंचावण्यासाठी मुलींना हिदी मराठी टायपींग प्रशिक्षण देणे, तसेच संगणक प्रशिक्षण देणे. सदर योजना महिला व बाकल्याण समितीच्या सममंतीने राबविणे.
- ५) ज्या भागात अंगणवाडया नाहीत त्या भागात अंगणवाडया नवीन अंगणवाडया सुरु करणे. :- ज्या प्रकल्पामध्ये एकात्मिक बालविकास सेवा योजनाअंतर्गत अंगणवाडी नाही तसेच ज्या ठिकाणी शिक्षण खात्याच्या अंगणवाडया नाहीत त्या ठिकाणी महिला व बालकल्याण समितीमार्फत अंगणवाडया सुरु करण्याची योजना आहे. प्राथमिक शिक्षण व बालकांना आरोग्याच्या चांगल्या सवयी व सुसंस्कार घडवून आणण्यासाठी हीयोजना उपयुक्त ठरणार आहे. सदर अंगणवाडया चालविण्यासाठी प्रत्येक एक वर्ष रकमी रुपये १०००/- चे अनुदान देण्यात येईल.
- ६) बालवाडीकरीता शैक्षणिक व खेळाचे साहित्य खरेदी करणे :- महिला व बालकल्याण समिती मार्फत चालविण्यात येणा-या अंगणवाडयांतील विद्यार्थ्यांसाठी आवश्यक ते शैक्षणिक व खेळाचे साहित्य सदर समितीला खरेदी करता येते मात्र सदर योजनेवर किती खर्च करावा व कोणत्या अंगणवाडयाची निवड करावी याबाबत जिल्हा परिषद पंचायत यांनी निर्णय घ्यावयाचा आहे.
- ७) अंगणवाडयांना /बालवाडयांना साहित्य पुरविणे :- एकात्मिक बालविकास योजनेखाली अंगणवाडी ना लागणा-या साहित्याची खरेदी समितीने करावयाची असून त्या साठी एकात्मिक बालविकास योजनेमधून खर्च करावयास पाहिले तथापी ज्या अंगणवाडया/बालवाडया समितीने स्वतःच्या निधीमधून चालविल व त्यावरील खर्च समितीने स्वतःच्या निधीमध्ये रावयास पाहिजे.

- ८) ग्रामपातळीवर बालकांच्या /महिलांच्या कलागुणांना प्रोत्साहनासाठी विविध क्षेत्रात बालकांच्या व महिलांच्या कलागुणांना वा देण्यासाठी प्रोत्साहनात्मक स्पर्ध या योजनखाली समितीला आयोजित करता येते.

कार्यासन क्रमांक	अधिकारी /कर्मचारी याचे नाव व पदनाम	सोपविण्यात आलेली कामे.
१	सहाय्यक प्रशासन अधिकारी पद रिक्त पदभार कप्रअ यांचेकडे	<ol style="list-style-type: none"> १) जन माहिती अधिकारी म्हणून काम पाहणे. २) माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत अपिल प्रकरण हाताळणे. ३) माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अंतर्गत सर्व अहवाल तयार करून सादर करणे. ४) माहितीचा अधिकार अधिनियम २००५ अन्वये नियम ४(१) (ख) ची माहिती प्रतिवर्षी अद्यावत करणे. ५) मा. आयुक्त निरीक्षण टिपणीचे अनुपालन अहवाल तयार करून सादर करणे. ६) रचना व कार्यपध्दतीची अमलबजावणी करणे. ७) प्रत्येक महिन्याला किमान ए कार्यासनाचे निरीक्षण करणे. ८) डाकमार्कींग करणे. ९) आवक व जावक लिपीकाकडील सर्व नोंदवहया अद्यावत असल्याबाबत आठवडी गोषवा-यावर स्वाक्षरी करणे. १०) विभागाकडील सर्व नस्या तपासून सादर करणे. ११) महिला तक्रार निवारण नस्ती हाताळणे. १२) बांधकाम विषयक नस्ती १३) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांनी वेळोवेळी सांगितलेली कामे
२	श्री. ए.एच टेभुरकर कनिष्ठ प्रशासन अधिकारी	<ol style="list-style-type: none"> १) सहाय्यक जन अधिकारी म्हणून काम पाहणे. २) जनमाहिती अधिकारी यांचे अनुपस्थितीत त्यांचे काम पाहणे. ३) साप्रवि/मुकाअ व इतर सभांची माहिती संकलीत करून सादर करणे. ४) साप्रविकडील पंधरवाडी आस्थापनाविषयक सभेला माहितीसह उपस्थित राहणे. ५) संकलीत पंजी ठेवणे. ६) विभागाकडील सर्व नस्त्या तपासून सादर करणे. ७) रचना व कार्यपध्दतीची अमलबजावणी करणे. ८) प्रत्येक महिन्याला किमान एक कार्यासनाचे निरीक्षण करणे. ९) डाक मार्किंग करणे. १०) आवक/जावक लिपीकाकडील सर्व नोंदवहया अद्यावत असल्याबाबत आठवडी गोषवा-यावर स्वाक्षरी करणे. ११) महिला व बालकल्याण समिती सभा नस्ती १२) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांनी वेळोवेळी सांगितलेली कामे.
३	श्री एस एस आंबेडारे वरिष्ठ सहाय्यक (आस्था)	<ol style="list-style-type: none"> १) सर्व बालविकास प्रकल्प अधिकारी / सर्व अंगणवाडी पर्यवेक्षिका यांचे आस्थापना सांभाळणे (सेवा जेष्ठता,बदली,भरती,गोपनिय अहवाल, न्यायालयीन प्रकरणे, रजा प्रकरणे,तक्रारी ,आश्वासित प्रगती योजना ,नाव बदल प्रकरणे,बिंदुनामावली,लोकआयुक्त,लोकशाही दिन प्रकरणे व संबधित इतर प्रकरणे हाताळणे.)

		<p>२) सर्व अंगणवाडी सेविका/मिनी सेविका/मदतनीस यांची आस्थापना सांभाळणे</p> <p>३) वर्ग-१ व वर्ग-२ यांचे दौरा दैनंदिनी प्राप्त करणे व सादर करणे.</p>
४	श्री आर टी. भेंडारकर वरिष्ठ सहा. (लेखा)	<p>१) कार्यालयीन सर्व आर्थिक बाबीशी संबंधित सर्व नस्ती तपासून सादर करणे.</p> <p>२) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी कार्यालयाकडील (लेखाशिर्ष २२३५ व लेखाशिर्ष २२३६) सर्व ४ माही ,आठमाही, वार्षिक अंदाजपत्रक तयार करून सादर करणे.</p> <p>३) जिल्हा कक्ष व प्रकल्प स्तरावरील मासिक खर्चाचे अहवाल (लेखाशिर्ष २२३५ व लेखाशिर्ष २२३६) सर्व तयार करून सादर करणे.</p> <p>४) सर्व योजनांचे रोखपाल म्हणून काम पाहणे. व सर्व नोंदवहया अद्यावत ठेवणे.</p> <p>५) सर्व योजनांचे लेखा परिक्षण परिच्छेदाची नोंदवही ठेवून परिच्छेदाचे अनुपालन अहवाल तयार करून सादर करणे व निपटारा करणे. (स्थानिक निधी, महालेखाकार व पंचायतराज सेवार्थ)</p> <p>६) क्षेत्रिय स्तरावरील कार्यालयाचे निरीक्षणाबाबत कार्यवाही करणे. व अहवाल तयार करणे.</p> <p>७) आंतरविभागिय निरीक्षणाबाबत कार्यवाही करणे. व अहवाल सांकलीत करून साप्रविकडे सादर करणे.</p> <p>८) उपयोगिता प्रमाणपत्र सादर करणे.</p> <p>९) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांनी वेळोवेळी सांगितलेली कामे.</p>
५	श्री विनोद एम जाधव. विस्तार अधिकारी (सां)	<p>१) मासिक प्रगती अहवाल तयार करून सादर करणे.</p> <p>२) अंगणवाडी भौतिक सुविधाबाबत नस्ती हाताळणे</p> <p>३) अंगणवाडी सेविका मदतनीस,पर्यवेक्षिका यांची प्रशिक्षण नस्ती हाताळणे.</p> <p>४) कुपोषण बाबत नस्ती हाताळणे.</p> <p>५) नवसंजीवण योजनेसंबंधात नस्ती हाताळणे.</p> <p>६) एकात्मिक बाल विकासाच्या सर्व योजनाची माहिती ठेवणे.</p> <p>७) व अमलबजावणी करणे.</p> <p>८) माझी कन्या भाग्यश्री नस्ती.</p> <p>९) डॉ ए जी जे अब्दुल कलाम अमृत आहार योजना नस्ती.</p> <p>१०) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांनी वेळोवेळी सांगितलेली कामे.</p>
६	श्री एम सी मानकर कनिष्ठ सहाय्यक	<p>१) कार्यालयीन अधिकारी कर्मचारी यांची आस्थापना सांभाळणे.</p> <p>२) वेतनदेयक तयार करून सादर करणे ,प्रवास भत्ता देयके व अनुषंगिक देयके सादर करणे.</p> <p>३) आवक जावक शाखेचे काम सांभाळणे.</p> <p>४) आवक जावक शाखेशी संबंधित सर्व नोंदवहया हाताळणे. व आठवडी गोषवारा तपासणीस सादर करणे.</p> <p>५) मा. मुकाअ कडील संदर्भ</p> <p>६) लोकशाही दिन नोंदवही, लोकआयुक्त नोंदवही, तक्रार नोंदवही अद्यावत ठेवून आठवही गोषवारा तपासणीस सादर करणे.</p>

		महिला बा बालविकासाच्या विविध योजनातर्गत प्राप्त निधी व निर्देशानुसार राबविणे व त्यांचे लेखे अद्यावत ठेवणे. ७) शासन निधीचे BDS देयके तयार करून कोषागारात सादर करणे. ८) जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी यांनी वेळोवेळी सांगितलेली कामे.
७	रिक्त	

कलम ४ (१) (ख) (३)

निर्णय घेण्याच्या प्रक्रियेत अनुसरण्यात येणारी कार्यपध्दती तसेच पर्यवेक्षण आणि उत्तरदायीत्व प्रणाली

महत्वाच्या विषयावर, नवनवीन योजनांच्या अमलबंजावणीच्यादृष्टीने जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी व बालकल्याण समितीच्या माध्यमातून निर्णय घेत असतात महिला व बालकल्याण समितीने महमत केलेले ठराव स्थायी समिती व नंतर सर्वारधारण सभेमध्ये ठेवून त्यानुसार कार्यवाही केली जाते.

महिला व बालकल्याण समिती, स्थायी समिती व सर्वसाधारण सभा यांनी घेतलेल्या निर्णयाची अमलबंजावणी मा. मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांचे मान्यतेने जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी करीत असतात. जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी, बालविकास प्रकल्प अधिकारी, अंगणवाडी पर्यवेक्षिका व विस्तार अधिकारी (सांख्यिकी) आकस्मिक भेटी, देऊन पर्यवेक्षण करतात.

कलम ४ (१) (ख) (४)

कामकाजाची कार्यपध्दती

कोणते काम किती वेळेमध्ये पुर्ण करावयास पाहिजे या बाबत शासनाने ठरवून दिलेल्या निर्देशानुसार खालील प्रमाणे कार्यवाही करण्यात येते.

अ.क्र	पत्राचा प्रकार	कार्यवाही करावयाचा कालावधी
१	प्राधान्य	प्रथम प्राधान्य
२	तात्काळ	त्याचदिवशी किंवा दुस-या दिवशी
३	तातडीने	४ दिवसाचे आत
४	कालमर्यादित	दिलेल्या कालमर्यादित
५	सर्वसाधारण	एका आठवड्याचे आत.

वैयक्तीक लाभाच्या योजना करीता वेळापत्रक

शासन परिपत्रक क्रमांक झेडपीए-२००८ /प्रक्र/४४६/वित्त-१दि २० जून २००८ चे परिशीष्ट " इ "

अ.क्र	कार्यवाहीची बाब	पुर्ण करावयाची मुदत
१	योजनांची निवड व अर्थसंकल्पात तरतुद करणे	मार्च पुर्वी
२	विविध योजनांचे प्रारूप निश्चीत करून त्यास विषय समितीची मान्यता /मंजूरी घेणे	३० एप्रिल
३	योजनेस प्रशासकिय व तांत्रिक मंजूरी देणे	३० जून पर्यंत
४	पंचायत समितीनिहाय उदिदष्ट वाटप व प्रस्ताव मागणे, प्रस्तावाची छाननी करणे	३१ मे पर्यंत
५	लाभार्थी निवड करणे	३१ मे

६	निवीदा प्रक्रिया पुर्ण करुन खरेदीस सक्षम अधिकारी /समितीची मान्यता घेणे	३१ ऑगष्ट
७	साहित्य खरेदी पुरवठा आदेश	३० सप्टेंबर
८	लाभार्थ्यांना साहित्य वाटप करणे	३० नोव्हेंबर
९	पुरवठादाराचे देयके अदा करणे	३१ जानेवारी
१०	विनीयोग दाखले प्राप्त करुन घेणे	मार्च

कलम ४ (१) (ख) (५)
अधिकारात येणारे नियम /परिपत्रके/ सुचना इत्यादी

कार्यालयातील दैनंदिन प्रशासकिय कामे पार पाडण्याकरिता महाराष्ट्र शासनाने विषय निहाय सेवा शर्ती नियम पुस्तिका उदा. महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा जिल्हा सेवा (शिस्त व अपील) नियम १९६४ आणि वर्तणुक नियम १९६७ महाराष्ट्र लेखा संहिता अधिनियम १९६८ तसेच त्या अंतर्गत शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासकिय नियमान्वये कर्मचारी आपली दैनंदिनी कर्तव्य व कामे पार पाडण्याच्या दृष्टीने प्रयत्नशिल असतात व नियमाचे आधारे कार्यवाही करण्यात येते.

कलम ४ (१) (ख) (६)
खात्याच्या अखत्यारित येणारी कागदपत्रे

महाराष्ट्र जिल्हा परिषदा व पंचायत समित्या (अभिलेखांचे वर्गीकरण ,परिरक्षण व नाशन) नियम १९६४ अन्वये खालील कार्यवाही करण्यात येते.

- १) कार्यालयीन स्वच्छता :- कार्यालयीन परिसर रोज स्वच्छ करण्यात येत असते.
- २) कार्यालयात बसण्याची व्यवस्था :- कार्यालयात उपलब्ध जागेनुसार बसण्याची व्यवस्था लखीना पॅटर्न प्रमाणे करण्यात आली आहे.
- ३) कपाट, रॅकची मांडणी :- कार्यालयातील कपाट/रॅकची मांडणी संबंधित कर्मचा-याचे जवळ भिंती लागत करण्यात आली असून त्यामुळे कार्यालयात उजेड राहतो व हवा खेळती राहते.
- ४) कामाची विभागणी प्रत्येक कर्मचा-यांना कामाची विभागणी करुन देण्यात आली आहे. तसेच प्रत्येकांनी त्यांचे कडे असलेल्या कामाची सुची कपाटाच्या दर्शनी भागावर लावल्या आहेत.
- ५) अभिलेखाचे वर्गीकरण :- वर्गीकरण खालील प्रमाणे आहे.

६) अभिलेखाचे वर्ग	जतन करावयाचे कालावधी
अ	कायम
ब	३० वर्ष
क	१० वर्ष
क-१	०५ वर्ष
ड	एक वर्ष किंवा त्या वर्षाचे लेखा परिक्षण होईपर्यंत

वरील बाबीचा अवलंब केल्यामुळे कार्यालयीन कामाची गती वाढविण्यास मदत होते.

कलम ४ (१) (ख)(७)

प्रशासकिय कामाचा दृष्टीने व निती निर्धारण संबधाचे सर्व सामान्याचे परामर्शकरिता करण्यात आलेली व्यवस्था जिल्हयाचे ग्रामीण भागातून महिला व बालविकास विभागाद्वारे देण्यात येणा-या सेवेबाबत वेगवेगळ्या समस्या घेऊन येणा-या नागरिकांच्या समस्याचे निराकरण करण्याकरिता तक्रार निवारण कक्ष तयार करण्यात आले आहे.तसेच सहाय्यक माहिती अधिकारी /माहिती अधिकारी व अपिलीय अधिकारी यांची नेमणूक करण्यात आली असून त्यांचेद्वारे विभागातील कामाची माहिती देण्यात येत असते.

स्वाक्षरी
(एस डी गणवीर)
जिल्हा कार्यक्रम अधिकारी
(महिला व बालविकास)
जिल्हा परिषद गोंदिया